

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 448/2015-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. novembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], spoločnosti [REDACTED], a [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Jozefom Beňom, PhD., advokátska kancelária Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., Námestie sv. Egídia 93, Poprad, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 11 C 836/97 z 21. septembra 2012, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16 Co 171/2012 z 21. marca 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 144/2014 z 27. januára 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. apríla 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), obchodnej spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka v 2. rade“), [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ v 3. rade“), [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ vo 4. rade“), a [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ v 5. rade“, spolu ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 11 C 836/97 z 21. septembra 2012, rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 16 Co 171/2012 z 21. marca 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 144/2014 z 27. januára 2015.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobkyňa v právnom postavení záložnej dlžníčky (ďalej len „žalobkyňa“ alebo aj „záložná dlžníčka“), ktorá na účely zabezpečenia splatenia svojho dlhu z úveru založila nehnuteľnosti vo svojom vlastníctve (pozemok a dom, ďalej len „sporné nehnuteľnosti“, pozn.) záložnou zmluvou v prospech záložného veriteľa ([REDACTED], pozn.), ktorý jej úver poskytol a ktorý mal v spore procesné postavenie žalovaného v 1. rade (ďalej len „žalovaný v 1. rade“ alebo aj „banka“), sa v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 11 C 836/97 žalobou domáhala pôvodne iba určenia neplatnosti kúpnej zmluvy z 10. októbra 1997, ktorou žalovaný v 2. rade (obchodná spoločnosť [REDACTED], pozn.) z poverenia žalovaného v 1. rade, a teda záložného veriteľa ([REDACTED], pozn.) z titulu nesplácania úveru žalobkyňou scudzil

sporné nehnuteľnosti v jej vlastníctve, a to žalovaným v 3. rade (obchodná spoločnosť [REDACTED], pozn.) a vo 4. rade ([REDACTED], tiež sťažovateľ v 1. rade, pozn.). Keďže v priebehu súdneho sporu došlo k ďalším opakovaným scudzzeniam sporných nehnuteľností medzi žalovanými v 3. rade, vo 4. rade (sťažovateľ v 1. rade) a následne žalovaným v 5. rade (obchodná spoločnosť [REDACTED], tiež sťažovateľka v 2. rade), žalovaným v 6. rade ([REDACTED]), žalovaným v 7. rade ([REDACTED], tiež sťažovateľ v 3. rade), žalovaným v 8. rade ([REDACTED], tiež sťažovateľ vo 4. rade) a žalovaným v 9. rade ([REDACTED], tiež sťažovateľ v 5. rade), žalobkyňa upravila žalobný petit tak, že sa žalobou domáhala určenia neplatnosti všetkých týchto scudzovacích právnych úkonov sporných nehnuteľností, pričom okresný súd v poradí prvým rozsudkom z 27. októbra 2005 tejto žalobe vyhovel, avšak tento rozsudok bol zrušený odvolacím súdom z dôvodu, že okresný súd sa nevysporiadal s „... otázkou *naliehavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení...*“ neplatnosti scudzovacích úkonov. V dôsledku uvedeného žalobkyňa zmenila žalobný petit, ktorým sa domáhala už nielen určenia neplatnosti scudzovacích úkonov sporných nehnuteľností, ale aj určenia svojho vlastníckeho práva k týmto sporným nehnuteľnostiam, pričom okresný súd v poradí druhým svojím rozsudkom z 2. októbra 2008 tejto žalobe opäť vyhovel, avšak tento rozsudok bol opätovne zrušený odvolacím súdom, ktorý konštatoval, že pasívne legitimovaným účastníkom na žalovanej strane v konaní o určenie vlastníckeho práva môžu byť len žalovaní, ktorí sú v čase podania žaloby aktuálne zapísaní ako vlastníci sporných nehnuteľností v príslušnom katastri nehnuteľností [t. j. len žalovaný v 5. rade a tiež sťažovateľka v 2. rade – obchodná spoločnosť [REDACTED], ako aj žalovaný v 6. rade – [REDACTED]] a vzhľadom na formuláciu žalobného petitu by sa otázka neplatnosti scudzovacích právnych úkonov mala riešiť len ako otázka prejudiciálna. Následne po vrátení veci okresnému súdu žalobkyňa v dôsledku uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu svojím podaním zo 7. júna 2010 zobrala späť žalobu v časti určenia neplatnosti scudzovacích právnych úkonov a v žalobnom petite sa domáhala už iba určenia svojho vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam. Uznesenie okresného súdu z 18. apríla 2011 o zastavení konania v časti späťvzatej žaloby aj napriek nesúhlasu žalovaných s týmto zastavením bolo zrušené odvolacím súdom z dôvodu nevysporiadania sa okresného súdu s dôvodmi nesúhlasu žalovaných na tomto zastavení.

3. Po vypočutí žalovaných v 1. rade – 4. rade a v 7. rade – 9. rade o dôvodoch ich nesúhlasu so zastavením konania v časti určenia neplatnosti scudzovacích právnych úkonov sporných nehnuteľností, ktorých dôvody boli založené na ich konštatovaní, že aj pri závere, že pasívne legitimovanými v spore o určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam by mali byť len v katastri nehnuteľností aktuálne zapísaní vlastníci, sa v konečnom dôsledku určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam dotkne aj ich právneho postavenia ako účastníkov scudzovacích právnych úkonov týchto sporných nehnuteľností. Okresný súd po vyhodnotení týchto dôvodov ako nepodstatných rozsudkom sp. zn. 11 C 836/97 z 21. septembra 2012 zastavil konanie v časti o určenie neplatnosti scudzovacích právnych úkonov sporných nehnuteľností a súčasne určil, že ich vlastníčkou je žalobkyňa.

4. Okresný súd založil svoje rozhodnutie o určení vlastníckeho práva žalobkyne k sporným nehnuteľnostiam na konštatovaní o neplatnosti kúpnej zmluvy z 10. októbra 1997, ktorou došlo v dôsledku realizácie záložného práva banky ako záložného veriteľa (žalovaného v 1. rade) z dôvodu nesplácania úveru žalobkyňou (záložca) k predaju sporných nehnuteľností vo vlastníctve žalobkyne do vlastníctva žalovaných v 3. a vo 4. rade. Kúpnu zmluvu však ako predávajúca nepodpísala žalobkyňa alebo v jej mene banka (žalovaný v 1. rade) realizujúca záložné právo, ale podpísal ju iba konateľ a riaditeľ obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], ako mandatár na základe mandátnej zmluvy z 1. júla 1997 uzavretej s bankou ako mandantom, ktorá mala iba sprostredkovať predaj sporných nehnuteľností v mene a na účet mandanta. Okresný súd tiež podotkol, že v zmysle zmluvných dojednaní v čl. 4 písm. b) zmluvy o zriadení záložného práva z 26. septembra 1995 uzavretej medzi žalobkyňou a bankou je síce zrejmé, že banka ako záložný veriteľ mohla na účel realizácie záložného práva poveriť organizáciu oprávnenú na výkon tejto činnosti, avšak iba ako sprostredkovateľa, čo však neznamená, že by táto organizácia bola aj oprávnená vo vlastnom mene alebo v mene žalobkyne ako vlastníčky zálohu podpísať kúpnu zmluvu, pretože konala iba z poverenia, v mene a na účet banky. Vzhľadom na uvedené okresný súd uzavrel, že vychádzajúc zo zásady „*nemo plus iuris*

transfere potest quam ipse habet“ (nikto nemôže previesť na iného viac práva ako má sám) nemohli ani žalovaní v 3 a vo 4. rade ako účastníci neplatnej kúpnej zmluvy z 10. októbra 1997 predať sporné nehnuteľnosti ďalším žalovaným, pretože sa nestali ich vlastníckmi, takže z tohto dôvodu aj ďalšie na predmetnú kúpnu zmluvu nadväzujúce scudzujúce právne úkony sú neplatné, a teda žalobkyni stále svedčí vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Okresný súd tak rozhodol poukazujúc na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 50/2010, podľa ktorého „... *nie je možné za uvedeného stavu uprednostniť požiadavku právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere pred zásadou, podľa ktorej nikto nemôže na iného previesť viac práv, ako má sám*“.

5. V dôsledku odvolania sa žalovaných v 1., 2. a 6. rade, ako aj žalovaných vo 4., v 5 a 7. – 9. rade (sťažovatelia) krajský súd rozsudkom sp. zn. 16 Co 171/2012 z 21. marca 2013 označený rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

6. Dovolanie podané žalovanými vo 4., v 5. a v 7. – 9. rade (t. j. sťažovateľmi), ktorého prípustnosť sťažovatelia odôvodnili prítomnosťou väd konania podľa § 237 ods. 1 písm. b) [„*ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania*“] a písm. f) [„*účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom*“] Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), najvyšší súd svojím uznesením sp. zn. 2 Cdo 144/2014 z 27. januára 2015 ako neprípustné odmietol. Pokiaľ ide o dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. b) OSP, ktorý sťažovatelia vzhliadli v tom, že tak okresný súd, ako aj krajský súd mali konať ako s účastníkom konania s obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ], v procesnom postavení žalovaného v 3. rade (táto skutočnosť mala byť zrejmalá zo záhlaví ich rozsudkov, pozn.), a to aj napriek tomu, že uvedená obchodná spoločnosť mala zaniknúť už v roku 2008, najvyšší súd konštatoval, že z uznesenia okresného súdu z 18. apríla 2011 o zastavení konania vyplýva, že konanie o neplatnosti scudzovacích právnych úkonov bolo zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby v tejto časti, avšak pokiaľ išlo o žalovaného v 3. rade, toto malo byť zastavené z dôvodu straty jeho právnej subjektivity, pričom toto uznesenie malo byť síce krajským súdom zrušené, avšak krajský súd zrušil „... *uznesenie s výnimkou výroku, ktorým súd konanie voči*

žalovanému 3/ zastavil a v rozsahu zrušenia vec vracia na ďalšie konanie.“, takže táto skutočnosť podľa najvyššieho súdu založila nedôvodnosť tvrdenia sťažovateľov, pretože iba formálne „... uvedenie účastníka v záhlaví rozhodnutia nenapĺňa ešte zákonný dôvod dovolania uvedený v ustanovení § 237 písm. b/ O. s. p.“ Najvyšší súd dospel záveru o absencii aj ďalšieho dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP, ktorý mal podľa sťažovateľov spočívať v tom, že im krajský súd nedoručil na zaujatie stanoviska vyjadrenie žalobkyne k ich odvolaniu, čím im malo byť znemožnené adekvátne konať pred krajským súdom, pričom v tejto súvislosti najvyšší súd konštatoval, že toto pochybenie krajského súdu bolo konvalidované postupom právneho zástupcu sťažovateľov, ktorý pred rozhodnutím krajského súdu nahliadol do spisu a vyžiadal si kópiu tohto vyjadrenia žalobkyne.

7. Pokiaľ ide dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP, sťažovatelia ho zdôvodnili aj podľa ich názoru nedostatočným odôvodnením rozsudku krajského súdu, ktorý im nedal odpoveď na nimi nastolené dve odvolacie otázky, a to či sa na realizáciu záložného práva predajom zálohu založeným veriteľom vyžaduje osobitné zmluvné splnomocnenie udelené mu záložcom alebo či toto oprávnenie plynie záložnému veriteľovi *ex lege*, a tiež na otázku, či záložný veriteľ mohol na predaj zálohu splnomocniť ďalšiu osobu. V súvislosti s týmito námietkami najvyšší súd konštatoval, že rozsudok okresného súdu, ako aj krajského súdu zodpovedajú základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozsudku, ktorého jednotlivé časti sú vo vzájomnej súvzťažnosti zrozumiteľné, čím však „... nie je zodpovedaná otázka správnosti právneho posúdenia veci...“, pretože vecnú správnosť právnych záverov dovolací súd skúma až v prípade prípustnosti dovolania, k čomu v danom prípade nedospel.

8. *Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, k namietanému porušeniu ktorého malo dôjsť v príčinnej súvislosti s meritórnym rozhodnutím okresného súdu sp. zn. 11 C 836/97 z 21. septembra 2012, ktorý v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 16 Co 171/2012 z 21. marca 2013 nedal sťažovateľom podľa ich názoru odpoveď*

na dve pre nich podstatné otázky na rozhodnutie, a to, či záložný veriteľ potrebuje na realizáciu záložného práva osobitné splnomocnenie od záložcu alebo má toto právo *ex lege* a či na účely realizácie záložného práva môže záložný veriteľ splnomocniť inú osobu. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy malo podľa sťažovateľov dôjsť aj v príčinnej súvislosti s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 144/2014 z 27. januára 2015, ktorý sa podľa ich názoru vôbec nezaoberal dovolacou námietkou, ktorá sa týkala postupu súdov nižších stupňov, ktoré konali ako s účastníkom konania so subjektom (obchodná spoločnosť [REDACTED]), ktorý v tom čase nemal právnu subjektivitu, a tiež sa podľa sťažovateľov najvyšší súd vecne nevysporiadal ani s odpoveďami na ich dve už uvedené otázky, resp. s tým, či odpovede na tieto otázky obsahovali rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu.

9. Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uviedli:

„Rozhodnutia súdov okrem toho, že sú nepreskúmateľné z dôvodov uvedených vyššie, sú aj arbitrárne vzhľadom na svoj výrok. I keď z odôvodnenia rozhodnutí oboch súdov (najmä však z odôvodnenia odvolacieho súdu) nie je zrejmé, na základe čoho súdy dospeli k názoru, že:

a) v rozhodnom čase bola na predaj zálohu potrebné zmluvné plnomocnenstvo záložcu

b) v rozhodnom čase sa právnická osoba v postavení splnomocnenca nemohla nechať zastúpiť ďalším splnomocnencom bez súhlasu splnomocniteľa,

je vzhľadom na výrok rozhodnutí jednoznačné, že súdy si tento názor osvojili. Hoci ani jeden súd tieto právne závery takto jednoznačne (ani nijako inak) v odôvodnení nepostuloval, vzhľadom na výrok rozhodnutí je nevyhnutné predpokladať, že na týchto dvoch základných stanoviskách súdy svoje rozhodnutia založili.

Inými slovami, ak súdy nemali za to, že osobitné splnomocnenie bolo podmienkou predaja zálohu a že oprávnenie právnickej osoby na substitučné splnomocnenie nie je dané, nemohli by žalobe vyhovieť, nakoľko na týchto dvoch dôvodoch bol postavený žalobný nárok.“

10. Vzhľadom na uvedené sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Uznesením Najvyššieho súdu zo dňa 27.1.2015, sp. zn. 2 Cdo/144/2014, rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.3.2013, sp. zn. 16 Co/171/2012 a rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 21.9.2012, sp. zn. 11 C/836/1997 bolo porušené ústavné právo sťažovateľov zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy SR.

Ústavný súd predmetné rozhodnutia zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Poprad, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

(Poznámka I.: V prípade, ak by Ústavný súd mal za to, že nie je dôvod na zrušenie všetkých napadnutých rozhodnutí, ale len niektorých z nich, sťažovatelia navrhujú, aby Ústavný súd vec vrátil na prejednanie a rozhodnutie súdnemu orgánu najnižšieho stupňa, ktorého rozhodnutie zruší.)

(Poznámka II.: V prípade, ak by Ústavný súd mal za to, že nedošlo k porušeniu základných práv a slobôd všetkých sťažovateľov, ale len niektorých z nich, sťažovatelia navrhujú, aby Ústavný súd vyslovil porušenie týchto práv len voči tým sťažovateľom, pri ktorých namietané porušenie práv uzná za dôvodné.)

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania.“

II.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Ústavný súd v prvom rade podotýka, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľov, ktorí sú v danom prípade navyše zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhajú. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti, preto v danej veci ústavný súd rozhodoval iba o porušení tých práv (čl. 46 ods. 1 ústavy), ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovatelia domáhali v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení iných práv (čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd), ktoré sťažovatelia uvádzajú v texte sťažnosti (pozri poslednú stranu sťažnosti, pozn.) mimo petitu, je podľa názoru ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť ich argumentácie (napr. III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07).

K rozsudku okresného súdu

14. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľov ústavný súd zistil, že o identickej sťažnosti sťažovateľov proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 11 C 836/97 z 21. septembra 2012 konal a rozhodol ústavný súd už v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 28/2014, pričom uznesením z 23. januára 2014 bola táto sťažnosť odmietnutá z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

15. Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol (prekážka res iudicata), okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

16. Rozhodnutie o odmietnutí návrhu na začatie konania pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie je rozhodnutím „o konaní“, ktoré má na mysli citované ustanovenie § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, nejde však o podmienku konania, ktorú možno dodatočne splniť v ďalšom návrhu, ktorým sa napáda to isté rozhodnutie, ktoré bolo napadnuté už v predchádzajúcom návrhu, ktorý bol odmietnutý z tohto dôvodu.

17. Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľov je v tejto časti (vo vzťahu k rozhodnutiu okresného súdu, pozn.) neprípustná, a preto ju pri predbežnom prerokovaní z tohto dôvodu podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietol.

K rozsudku krajského súdu

18. Pokiaľ ide o rozsudok krajského súdu sp. zn. 16 Co 171/2012 z 21. marca 2013, ústavný súd tento vecne preskúmal, a to v súlade s ustálenou judikatúrou inšpirovanou právnymi závermi Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54), podľa ktorej v prípadoch, ak sťažovateľ uplatní mimoriadny opravný prostriedok (dovolenie) spôsobilý zabezpečiť ochranu jeho práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietne z procesných dôvodov ako neprípustný, je lehota na podanie sťažnosti ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (napr. I. ÚS 358/09, III. ÚS 114/2010, IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, I. ÚS 276/2010).

19. Citovaná judikatúra je uplatniteľná v tých prípadoch, keď právomoc dovolacieho (najvyššieho) súdu preskúmať odvolacie rozhodnutie má legálny základ v procesnom predpise (Občiansky súdny poriadok). Inými slovami, aplikovať zásadu zachovania lehoty na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy proti rozhodnutiu odvolacieho súdu z dôvodu podaného dovolania možno len vtedy, ak právomoc dovolacieho súdu posúdiť splnenie podmienok prípustnosti (zakotvených v § 237 – § 239 OSP) podaného mimoriadneho opravného prostriedku má vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu zákonný základ.

20. V súvislosti so sťažovateľmi napádaným rozsudkom krajského súdu ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

21. Krajský súd svoj rozsudok odôvodnil takto:

«Preto pred súdom prvého stupňa zostalo vyriešenie základnej otázky, či realizácia záložného práva vykonaná odporcom v 1. rade bola v súlade so zákonom alebo nie. Pre zodpovedanie tejto otázky bolo dôvodné sa zaoberať zmluvami, ktoré navrhovateľka uzatvorila s odporcom v 1. rade, a to zmluvou o úvere a neskôr aj zmluvou o záložnom

práve, obe zo dňa 26. 09. 1995. Bolo dôvodné sa zaoberať článkom 4 a 9 záložnej zmluvy. Z bodu 4 tejto záložnej zmluvy totiž vyplýva, že: „klient a záložca súhlasí v prípade, že podľa podmienok zmluvy o úvere nebude včas uhrádzať splátky, istiny a úroky, aby banka po predchádzajúcom upozornení klienta a záložcu naložila so založenou nehnuteľnosťou takto:

- a) predala nehnuteľnosť na verejnej dražbe,
- b) predala nehnuteľnosť začlenenú a určenú súdnym znalcom v priamom predaji alebo prostredníctvom organizácie oprávnenej na výkon tejto činnosti,
- c) vo výnimočných prípadoch (so súhlasom klienta a záložcu) za cenu určenú dohodou.

Z čl. 9 tejto záložnej zmluvy vyplýva, že klient záložca (navrhovateľka) ako vlastníč založenej nehnuteľností týmto splnomocňuje ■■■ (rozumej právny predchodca banky – žalovaná v 1. rade, pozn.), aby v jej mene podpísal kúpnu zmluvu na predaj založenej nehnuteľnosti popísanej v bode 1 tejto zmluvy za účelom uspokojenia pohľadávok vyplývajúcich zo zmluvy o úvere zo dňa 26. 09 1995.

Bolo potrebné vyriešiť, či odporca v 1. rade zákonne realizoval záložné právo, ktoré dohodol s navrhovateľkou a zákone realizoval aj predaj tejto založenej nehnuteľnosti pre odporcov v 3 a 4. rade (neskôr došlo v priebehu konania k ďalším prevodom z týchto odporcov na ďalších).

Súd prvého stupňa sa týmito zmluvami zaoberal, ako aj ďalšími, a to mandátnou zmluvou medzi odporcom v 1. rade a spoločnosťou ■■■ a prijal správny právny záver.

Nepochybne dôležitý význam pri právnom posúdení veci mali ustanovenia záložnej zmluvy, ktoré boli vyššie aj súdom citované, a to čl. 4 a 9 záložnej zmluvy. Z čl. 9 záložnej zmluvy totiž jednoznačne vyplýva, že navrhovateľka splnomocnila odporcu v 1. rade, aby v jej mene podpísal kúpnu zmluvu na predaj založenej nehnuteľnosti. Z kúpnej zmluvy zo dňa 10.10.1997 však vyplýva, že záložný veriteľ nepostupoval v súlade s čl. 9 záložnej zmluvy.

Správne boli zistenia súdu, že pri údajoch o podpise predávajúceho na tejto kúpnej zmluve nie je uvedené meno navrhovateľky ako záložcu, ani banky ako záložného veriteľa.

Je tam uvedený ako predávajúci - mandatár spoločnosť [REDAKOVANÉ] a meno jej konateľa [REDAKOVANÉ] a riaditeľa [REDAKOVANÉ], s odkazom na mandátnu zmluvu uzatvorenú medzi [REDAKOVANÉ] a odporcom v 1. rade. Tiež bolo preukázané, že túto kúpnu zmluvu nepodpísala ako predávajúca navrhovateľka - vlastníčka založených nehnuteľností a nikdy v jej mene ani banka, ktorá bola splnomocnená navrhovateľkou na podpis tejto kúpnej zmluvy. Preto rozhodujúcou otázkou zostalo, či mohla túto kúpnu zmluvu o predaji založených nehnuteľností podpísať vo vlastnom mene ako predávajúci spoločnosť [REDAKOVANÉ], ako to bolo zistené. V tomto smere sa odvolací súd stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, ktoré vyplývajú aj zo skutkových zistení, že kúpna zmluva zo dňa 10.10.1997 nebola podpísaná oprávnenou osobou a bola uzavretá v rozpore s podmienkami dohodnutými v záložnej zmluve medzi navrhovateľkou a odporcom v 1. rade. Táto skutočnosť preto mala za následok neplatnosť tejto kúpnej zmluvy a následne aj to, že odporcovia v 3. a 4. rade sa nemohli stať vlastníckmi predmetnej nehnuteľnosti a ako nevlastníci nemohli predať a vykonať ďalšie prevody. ...

Podľa názoru odvolacieho súdu z hľadiska posúdenia všetkých súvislosti, ktoré súviseli s uplatneným nárokom navrhovateľky a jej domáhania sa (pôvodne aj určenia neplatnosti kúpnych zmlúv) a neskôr len určenia vlastníctva, bolo dôležité vymedziť podstatné ustanovenia dohodnuté medzi účastníkmi tohto zmluvného vzťahu, teda medzi navrhovateľkou a odporcom v 1. rade v súvislosti s realizáciou záložného práva. Dôležité z tohto pohľadu bolo medzi nimi dohodnutie ohľadom plnej moci, resp. splnomocnenia, ktoré navrhovateľka udelila odporcovi v 1. rade, aby v jej mene podpísal kúpnu zmluvu na predaj založenej nehnuteľnosti (čl. 9 záložnej zmluvy). Ustanovenie, ktorým navrhovateľka dávala súhlas k predaju nehnuteľnosti (čl. 4 záložnej zmluvy zo dňa 26.09.1995), ešte neznamenal, že bolo ustanovením o dohodnutej plnej moci. Predmetnú plnú moc navrhovateľka výslovne vymedzila a učinila do čl. 9 záložnej zmluvy, s ktorou mohol odporca v 1. rade v takto vymedzenom rozsahu disponovať. Táto plná moc v čl. 9 záložnej zmluvy je jasná a z nej vyplýva, že navrhovateľka splnomocnila len právneho predchodcu odporcu v 1. rade, aby v jej mene podpísal kúpnu zmluvu na predaj založenej nehnuteľnosti. Len v takomto rozsahu mohol odporca v 1. rade realizovať plnomocnenstvo, ktoré mu bolo udelené navrhovateľkou.

Iné výklady tohto ustanovenia poukazom na čl. 4 záložnej zmluvy, nemôžu znamenať výslovne vymedzené splnomocnenie medzi navrhovateľkou a odporcom v 1. rade a neznamenajú ani určenie plnej moci, pretože z obsahu z čl. 4 vyplýva len súhlas navrhovateľky k predaju.

Keďže súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním dospel k zisteniam, že predmetná kúpna zmluva zo dňa 10.10.1997, ktorým odpredával odporca v 1. rade nehnuteľnosť navrhovateľky, nezodpovedá obsahu čl. 9 záložnej zmluvy, dohodnutého medzi navrhovateľkou a odporcom v 1. rade, bolo dôvodné konštatovať a prijať ten záver, že predmetná nehnuteľnosť nebola predaná spôsobom dohodnutými medzi účastníkmi pôvodne zmluvného vzťahu (na základe zmluvy o úvere a záložnej zmluvy medzi navrhovateľkou a odporcom v 1. rade) a nehnuteľnosť predal niekto kto nebol oprávnený ju predať, pričom nehnuteľnosť bola predaná v rozpore s podmienkami dohodnutými pre výkon záložného práva medzi navrhovateľkou a odporcom v 1. rade.

Preto, ak súd prvého stupňa určil, že navrhovateľka je vlastníčkou predmetných nehnuteľností ...»

22. Podstata námietok sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu je založená na argumentácii, že krajský súd, ako ani pred ním okresný súd nezodpovedal dve základné otázky, a to aj napriek tomu, že odpovede na ne sú podľa sťažovateľov základnými stavebnými piliermi jeho rozhodnutia, preto považujú rozsudok krajského súdu za nepreskúmateľný a arbitrárny. Podľa sťažovateľov krajský súd nezodpovedal v prvom rade na otázku, či právo záložného veriteľa realizovať (vykonať) záložné právo k predmetu zálohu v prípade riadneho a včasného nesplnenia zálohom zabezpečenej pohľadávky vyplýva ex lege alebo sa na jeho realizáciu vyžaduje osobitné zákonné splnomocnenie udelené záložnému veriteľovi záložcom a sekundárne podľa sťažovateľov krajský súd nezodpovedal ani na otázku, či na realizáciu záložného práva môže záložný veriteľ splnomocniť inú osobu.

23. V uvedených súvislostiach sa žiada podotknúť, že zo zmyslu a účelu inštitútu záložného práva, ktorého podstata tkvie v zabezpečení pohľadávky záložného veriteľa vecou (hnuteľnou alebo nehnuteľnou), právom alebo inou majetkovou hodnotou (záloh) patriacou

zväčša dlžníkovi, t. j. záložcovi (s výnimkou prípadov založenia cudzej veci so súhlasom jej vlastníka, kedy je dlžník odlišný od osoby záložcu, pozn.), vyplýva, že počas trvania tohto zabezpečovacieho inštitútu, kedy veriteľ prostredníctvom zálohu donucuje dlžníka, aby si riadne a včas splnil svoj dlh voči nemu, ostáva predmet zálohu vždy vo vlastníctve záložcu (ktorý je spravidla zhodný s osobou dlžníka, okrem prípadov, kedy dlžník založil cudziu vec, pozn.). Z uvedeného vyplýva, že záložný veriteľ po celý čas trvania záložného práva vykonáva vo vzťahu k predmetu zálohu práva k cudzej veci, preto vždy koná v mene a na účet záložcu. Uvedenému zodpovedá aj zaradenie tohto zabezpečovacieho inštitútu, ktorý je v rámci systematiky členenia Občianskeho zákonníka zaradený do časti upravujúcej „*práva k cudzej veci*“.

24. Inými slovami, po dobu trvania tohto zabezpečovacieho inštitútu vlastnícke právo k predmetu zálohu nenadobúda záložný veriteľ, ale jeho vlastníkom ostáva záložca, a to až do doby výkonu záložného práva, ku ktorému dochádza v prípade, že dlžník (spravidla záložca) si z akéhokoľvek dôvodu svoj záväzok voči záložnému veriteľovi riadne a včas nesplnil, vtedy záložný veriteľ predá záloh, ktorý je pre neho náhradným zdrojom uspokojenia si svojej pohľadávky. V dôsledku predaja zálohu dochádza k prevodu vlastníckeho práva k predmetu zálohu zo záložcu (ktorý je spravidla aj záložným dlžníkom) na kupujúceho, takže z tohto dôvodu obzvlášť naliehavo vystupuje opäť do popredia požiadavka, aby najmä a predovšetkým pri výkone záložného práva, v dôsledku ktorého sa záložca zbavuje vlastníckeho práva k svojej veci (k predmetu zálohu), aby záložný veriteľ vykonávajúci záložné právo konal v mene a na účet vlastníka zálohu, t. j. záložcu, a nie vo svojom vlastnom mene, pretože nikto nemôže previesť na iného viac práva, ako má sám (*nemo plus iuris transfere potest quam ipse habet*), takže ani záložný veriteľ, ktorý nie je vlastníkom predmetu zálohu, by nemohol vo svojom vlastnom mene previesť vlastnícke právo k zálohu na kupujúceho.

25. V kontexte uvedeného vyznieva aj citovaný rozsudok krajského súdu, ktorého východiskovou premisou pre konštatovanie neplatnosti právnych úkonov o scudzení zálohu patriaceho žalobkyni, v dôsledku čoho krajský súd určil, že žalobkyňa je aj naďalej

vlastníčkou tohto zálohu, je zistenie, že kúpna zmluva z 10. októbra 1997, ktorou mal byť záloh prevedený z vlastníctva žalobkyne do vlastníctva žalovaných v 3. a vo 4. rade, nebola podpísaná ani žalobkyňou ako vlastníčkou zálohu a ani žalovaným v 1. rade, t. j. záložným veriteľom jediným oprávneným na výkon záložného práva konať v mene a na účet žalobkyne, ale bola podpísaná iba treťou osobou, resp. iba jej menom (žalovaný v 2. rade), bez uvedenia, že by tak táto osoba konala v mene záložného veriteľa, ktorý túto osobu na sprostredkovanie výkonu záložného práva síce splnomocnil, ale tak, aby konala v jeho mene, a nie vo svojom vlastnom mene. V dôsledku uvedeného zistenia dospel krajský súd k logickému záveru, že iná osoba ako vlastník zálohu (záložca) alebo ako záložný veriteľ oprávnený v mene a na účet záložcu záloh predať nemohla sama (bez toho, že by konala v mene záložcu alebo záložného veriteľa) previesť na kupujúcich (žalovaných v 3. a vo 4. rade) vlastnícke právo k zálohu, ktorým sama nedisponovala, a nekonala ani v mene záložného veriteľa v súlade s jeho splnomocnením.

26. Vzhľadom na uvedené sa tak otázky sťažovateľov, na ktoré im krajský súd nemal dať odpovede, javia irelevantné a nepodstatné, keďže krajský súd so sťažovateľmi naznačovanými možnými odpoveďami na ne nepolemizuje ani nežongluje, pretože rozhodnutie krajského súdu nie je založené na konštatovaní, že by záložný veriteľ na výkon záložného práva nevyhnutne potreboval osobitné zmluvné splnomocnenie od záložcu, ako to tvrdia sťažovatelia, a nie je založené ani na konštatovaní, žeby záložný veriteľ pre účely sprostredkovania výkonu záložného práva nemohol splnomocniť inú osobu, ale je založené na konštatovaniach, že k výkonu záložného práva nedošlo spôsobom zmluvne dojednaným medzi zainteresovanými (t. j. medzi záložcom, záložným veriteľom a treťou osobou splnomocnenou záložným veriteľom, pozn.), t. j. že zmluva o scudzení zálohu z 10. októbra 1997 nielenže nebola podpísaná v mene záložcu záložným veriteľom v zmysle ich zmluvného dojednania v zmluve o záložnom práve z 26. septembra 1995, ale nebola podpísaná ani len v mene záložného veriteľa v zmysle jeho dojednania s treťou osobou ním poverenou sprostredkovaním výkonu záložného práva (mandatár) v mandátnej zmluve z 1. júla 1997, v zmysle dojednania ktorej v čl. I „*Mandatár v mene mandanta zabezpečí prípravu a výkon predaja ...*“.

27. Inými slovami, bez ohľadu na to, či by krajský súd na otázku sťažovateľov o nutnosti udelenia záložnému veriteľovi osobitného splnomocnenia od záložcu na výkon záložného práva odpovedal kladne alebo záporne, a tiež bez ohľadu na to, či by kladne alebo záporne odpovedal aj na druhú otázku sťažovateľov, či záložný veriteľ môže alebo nemôže výkonom, resp. sprostredkovaním výkonu záložného práva splnomocniť aj inú osobu, nepochybniteľným záverom ostáva, že záložný veriteľ pri výkone záložného práva nemôže konať vo svojom vlastnom mene, ale len v mene a na účet záložcu, a tiež tretia osoba splnomocnená záložným veriteľom sprostredkovaním výkonu záložného práva nemôže konať iba vo svojom vlastnom mene, ale len v mene splnomocniteľa, t. j. v mene záložného veriteľa.

28. Pokiaľ ide o otázky sťažovateľov, ústavný súd je toho názoru, že na tieto odpovedal vo svojom rozsudku sp. zn. 11 C 836/1997 z 21. septembra 2012 už okresný súd, ktorý v podstate s poukazom na § 489 Občianskeho zákonníka uviedol, že zákonom nezakázané a zákonu neodporujúce zmluvné dojednania boli účastníci týchto zmluvných dojednaní povinní dodržiavať, ak sa už na nich dohodli, čo sa však v tomto prípade nestalo, pretože zmluvu o scudzení zálohu nepodpísal v zmysle zmluvy o záložnom práve z 26. septembra 1995 v mene záložcu ani záložný veriteľ (čo by sa vyžadovalo aj bez dotknutého zmluvného dojednania) a nepodpísala ju v mene záložného veriteľa ani ním v mandátnej zmluve z 1. júla 1997 sprostredkovaním výkonu záložného práva poverená tretia osoba.

29. V súvislosti s právami sťažovateľov ako účastníkov scudzovacích právnych úkonov predmetu zálohu, ktorých neplatnosť bola v konaní o určenie vlastníckeho práva záložcu (žalobkyne) k predmetu zálohu posúdená ako prejudiciálna otázka, ústavný súd s poukazom na svoju judikatúru (napr. I. ÚS 50/2010) poznamenáva, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemôže dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, a teda nemožno uvažovať o ochrane vlastníckeho práva hoc i dobromyseľného nadobúdateľa. Rovnako tak nie je možné za uvedeného stavu

uprednostniť požiadavku právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere pred zásadou, podľa ktorej nikto nemôže na iného previesť viac práv, ako má sám.

30. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03). O arbitrárnosti a svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

31. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že závery krajského súdu v napádanom rozsudku sp. zn. 16 Co 171/2012 z 21. marca 2013 sú ústavne udržateľné a podľa ústavného súdu im nemožno vyčítať rozporupnosť, svojvoľnosť a neodôvodnenosť, ktoré by mali za následok arbitrárnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľov v tejto časti (vo vzťahu ku krajskému súdu) po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

K uzneseniu najvyššieho súdu

32. V súvislosti so sťažovateľmi napádaným uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 144/2014 z 27. januára 2015 ústavný súd vyhodnotil ako zjavne neopodstatnené obidve námietky sťažovateľov týkajúce sa jednak výhrady, že najvyšší súd sa nemal

vysporiadať s dovolacou námietkou, podľa ktorej súdy nižších stupňov konali so žalovaným v 3. rade (obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ]) ako s účastníkom konania napriek tomu, že už od roku 2008 v dôsledku zániku nemal právnu subjektivitu, a jednak toho, že najvyšší súd sa nemal vecne vysporiadať ani s ich námietkami týkajúcimi sa nedostatočného odôvodnenia rozsudku krajského súdu, pokiaľ išlo o absenciu odpovedí na ich dve odvolacie otázky.

33. V súvislosti s prvou námietkou sťažovateľov ústavný súd poukazuje na adekvátnu časť odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu, z ktorého vyplýva, že najvyšší súd sa s dovolacou námietkou sťažovateľov o právnej subjektivite žalovaného v 3. rade riadne v skutočnosti vysporiadal, pričom zistil, že z dôvodu straty právnej subjektivity bolo konanie proti nemu uznesením z 18. apríla 2011 zastavené:

«Z predmetného spisu je zrejmé, že Okresný súd Poprad uznesením z 18. apríla 2011 č. k. 11 C 836/1997-817 o. i. konanie voči žalovanému 3/ zastavil. V odôvodnení rozhodnutia (č. l. 818) uviedol, že „Z údajov z obchodného registra mal súd preukázané, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] zanikla výmazom z obchodného registra bez právneho nástupcu dňa 13.9.2008. Nakoľko ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie voči žalovanému 3/ zastavil.“. Predmetné uznesenie bolo zrušené odvolacím súdom Krajským súdom v Prešove uznesením z 26. augusta 2011 č. k. 16 Co 66/2011-842 „zrušuje uznesenie s výnimkou výroku, ktorým súd konanie voči žalovanému 3/ zastavil a v rozsahu zrušenia vec vracia na ďalšie konanie“.

Samotné uvedenie tohto účastníka v záhlaví rozhodnutia nenapĺňa ešte zákonný dôvod dovolania uvedený v ustanovení § 237 písm. b/ O. s. p. Dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. b/ O. s. p. uvádzaný žalovanými nie je dôvodný.»

34. Podľa ústavného súdu sa najvyšší súd vysporiadal aj s dovolacou námietkou sťažovateľov týkajúcou sa nedostatkov odôvodnenia rozsudku krajského súdu, avšak iba v rozsahu hodnotenia prípustnosti dovolania, t. j. iba v rozsahu skúmania faktického výskytu týchto nedostatkov v rozsudku krajského súdu, nie však z hľadiska ich vecného (materiálneho) posúdenia, pretože otázka ich vecného posúdenia by mohla byť dovolacím

súdom skúmaná až po zistení prípustnosti dovolania, ktorá (prípustnosť) však zistená nebola. Najvyšší súd v uvedených súvislostiach vo svojom uznesení uviedol:

„Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa (v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu v zmysle § 219 ods. 2 O. s. p.) splňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. (§ 219 ods. 1, 2 O. s. p.) a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, čo platí tak pre rozsudok súdu prvého stupňa (§ 157 ods. 2 O. s. p.) ako aj pre rozsudok odvolacieho súdu (§ 219 ods. 2 O. s. p.). Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú v súhrne ich zrozumiteľnosť, všeobecnú interpretačnú presvedčivosť; tým však nie je zodpovedaná (ani inak dotknutá) otázka správnosti právneho posúdenia veci konajúcimi súdmi.“

35. Pri podaní dovolania je nevyhnutné odlišovať posúdenie otázky prípustnosti tohto mimoriadneho opravného prostriedku ako takého a tiež otázku prípustnosti dôvodov, ktorými je možné tento mimoriadny opravný prostriedok odôvodniť. Procesnú prípustnosť dovolania ako takého skúma dovolací súd ako otázku primárnu a až v prípade, že dospeje k zisteniu, že dovolanie je po procesnej stránke prípustné, t. j. že smeruje proti rozhodnutiu, ktoré týmto mimoriadnym opravným prostriedkom možno napadnúť, dovolací súd až sekundárne posudzuje prípustnosť dôvodov odôvodňujúcich dovolanie a následne aj ich opodstatnenosť. Inými slovami, v prípade, že dovolací súd zistí, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré týmto mimoriadnym opravným poriadkom nemožno napadnúť, t. j. že dovolanie nie je procesne prípustné, dovolací súd už neskúma prípustnosť a ani vecnú dôvodnosť dovolacích dôvodov.

36. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru o neodôvodnenosti námietok sťažovateľov voči uzneseniu najvyššieho súdu, preto sťažnosť sťažovateľov už po jej predbežnom prerokovaní aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

37. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutých rozhodnutí, ako aj rozhodnutie o priznaní úhrady trov konania sú viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľov (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tých častiach sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2015